

Καρλομάγνος

Νίκη Τσαγκαλίδου
Ηλίας Βαλδούμας

● Η ζωή του Καρλομάγνου

1. Ο Κάρολος ο Μέγας γεννήθηκε στις 2 Απριλίου του 747 ή του 748 μ.Χ από τον Πιπίνο του Βραχέος και την Μπερτράντα του Λον και πέθανε 28 Ιανουαρίου του 814 στο Ααχεν της Γερμανίας.
2. Μετά τον θάνατο του πατέρα του το 768 μ.Χ ο Καρλομάγνος συμβασίλευσε με τον αδερφό του τον Καρλομάν Α'. Αυτό το δίδυμο δεν θα λειτουργούσε όμως πριν ξεκινήσουν τα πρώτα προβλήματα ο Καρλομάν ο Πρώτος πέθανε σύντομα κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες. Μετά τον θάνατο του αδερφού, ο Κάρολος έγινε μονάρχης, έχοντας υπό την απόλυτη εξουσία του το βασίλειο των Φράγκων. Ακολούθησε σε μεγάλο βαθμό την πολιτική του πατέρα του και εκανε πολλές μεταρρυθμίσεις, διατηρώντας καλές σχέσεις με την παπική εκκλησία.
3. Κατά τη διάρκεια της βασιλείας του προσπάθησε επιτυχώς να επεκτείνει το βασίλειό του προς τη σημερινή Ιταλία και Γερμανία Επίσης κατάφερε να συσπειρώσει τα περισσότερα φύλα της κεντρικής και δυτικής Ευρώπης και να ενώσει όλους τους υπηκόους του σε μία θρησκεία, τον Χριστιανισμό.

4. Ο Καρλομάγνος αποτέλεσε έναν πολύ δυναμικό μονάρχη, με σπάνιες ικανότητες, τόσο στρατιωτικές όσο και διοικητικές. Ακόμη, συνειδητά και στοχευμένα ενθάρρυνε την καλλιέργεια των γραμμάτων και των τεχνών, αποτελώντας την κεντρική προσωπικότητα της περιόδου της λεγόμενης «Καρολίγγειας Αναγέννησης»

5. Την ημέρα των Χριστουγέννων του ετους 800 στην εκκλησία του Αγίου Πέτρου στέφθηκε **ΜΕΓΑΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΟΠΟΙΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.**

6. Ο ίδιος ο Καρλομάγνος, αν και δεν έλαβε συστηματική μόρφωση σε νεαρή ηλικία, δεν έπαψε ποτέ να μορφώνεται. Κατόρθωσε να μάθει λατινικά, αρχαία ελληνικά και μελετούσε Ιστορία, Μαθηματικά, Αστρονομία και Θεολογία. Την ίδια αγάπη προς τη μάθηση, προσπάθησε να καλλιεργήσει και στους υπηκόους του!

● Πολιτική του Καρλομάγνου

Εξωτερική πολιτική

Η εξωτερική πολιτική του υπήρξε σαφέστατα επεκτατική. Μόλις διαδέχθηκε τον θρόνο και πήρε την εξουσία κατέκτησε πολλά εδάφη και επέκτεινε σημαντικά την επικράτεια του. Ο Καρλομάγνος στράφηκε εναντίον των παγανιστών Σαξόνων, που κατείχαν τη σημερινή Βόρεια Γερμανία. Χρειάστηκαν 18 εκστρατείες και πάνω από τριάντα χρόνια πριν οι Φράγκοι νικήσουν ολοκληρωτικά τους Σάξωνες το 804. Πάνω από το 1/4 του σαξονικού πληθυσμού σκοτώθηκε στη διάρκεια αυτών των πολέμων λόγω των πολλών μαχών αλλά και λόγω της μεταπολεμικής πολιτικής του Καρλομάγνου, σύμφωνα με την οποία οι ηττημένοι έπρεπε να ασπαστούν τον χριστιανισμό ή να εκτελεστούν. Ο Καρλομάγνος ήταν αφοσιωμένος Καθολικός και διατηρούσε στενή σχέση με τον παπισμό σε όλη του τη ζωή. Συγκεκριμένα, στήριξε σε μεγάλο βαθμό τον επεκτατισμό του στην υπόσχεση που είχε δώσει ο πατέρας του στη Ρώμη, ότι θα προστατεύει τα συμφέροντα του Πάπα. Αν και οι θρησκευτικοί λόγοι του παρείχαν μια δικαιολογία, η εδαφική κατάκτηση και η διεύρυνση των συνόρων του ήταν πολύ σημαντικότερα κίνητρα για τον Καρλομάγνο από τη θεική καθοδήγηση. Αν και οι θρησκευτικοί λόγοι του παρείχαν μια δικαιολογία, η εδαφική κατάκτηση και η διεύρυνση των συνόρων του ήταν πολύ σημαντικότερα κίνητρα για τον Καρλομάγνο από τη θεική καθοδήγηση. Ο Καρλομάγνος, μέσα από την επεκτατική και ενωτική του δράση, έλαβε τον τίτλο του «πατέρα» της ευρωπαϊκής ιδέας. Πράγματι, η συνένωση των διαφορετικών φύλων της Ευρώπης σε μία Αυτοκρατορία, η οποία αποτελείται από υπηκόους που συνδέονται μέσω της κοινής θρησκείας και υπάγονται στο ίδιο διοικητικό καθεστώς, αποτέλεσε ένα εγχείρημα που επιχειρήθηκε σε αυτή την έκταση και για πρώτη φορά από τον βασιλιά Καρλομάγνο.

Εσωτερική πολιτική

Για να ενισχύσει την εσωτερική οργάνωση του κράτους του, ο Κάρολος πήρε κάποια μέτρα.

- Αρχικά διαίρεσε τη φραγκική επικράτεια σε 200 περίπου κομητείες. Οι κόμητες ασκούσαν, με τη βοήθεια των επισκόπων, τη στρατιωτική και πολιτική διοίκηση, και συγχρόνως ήταν δικαστές και φοροεισπράκτορες.
- Στη συνέχεια καθιέρωσε το θεσμό των βασιλικών απεσταλμένων, οι οποίοι θα επέβλεπαν την εφαρμογή των νόμων και των διαταγμάτων που εξέδιδε.
- Τελος προχώρησε σε εκκλησιαστική μεταρρύθμιση που συμπλήρωσε τη διοικητική μεταρρύθμιση. Η Εκκλησία απετέλεσε από τότε παράγοντα συνοχής και ενότητας.

- Η άνοδος του Καρλομάγνου

Ο Καρλομάγνος είχε υπό τον έλεγχο του ολόκληρη ουσιαστικά τη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη και διέθετε τον ισχυρότερο στρατό στον δυτικό κόσμο. Την ημέρα των Χριστουγέννων του έτους 800 ο Καρλομάγνος γονάτισε για να προσευχηθεί στη βασιλική του Αγίου Πέτρου της Ρώμης και ο Πάπας Λέων ο Γ' τοποθέτησε ένα στέμμα στο κεφάλι του ανακηρύσσοντας τον αυτοκράτορα της αναδυόμενης Αγίας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Από το 800 και έπειτα, ο Καρλομάγνος έπαψε να επεκτείνει τα σύνορα του ασχολούμενος περισσότερο με την απειλή των Βίκινγκ και των Δανών στο Βορρά και στο Νότο με τους βυζαντινούς και τους Άραβες της Μεσογείου. Δεν υπήρξαν πάντως άλλες σημαντικές μάχες και ο Καρλομάγνος έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του αρκετά ειρηνικά ασχολούμενος με εσωτερικά και πολιτιστικά θέματα

● Επισύναψη συμφωνιών ειρήνης.

Η πορεία του Κάρολου από επιτυχία σε επιτυχία στο στρατιωτικό και τον πολιτικό τομέα κατά τη διάρκεια των τελευταίων 30 χρονων ενοχλούσε και απασχολούσε ιδιαίτερα το Βυζάντιο. Παρόλα αυτά η κυβέρνηση της Κωνσταντινούπολης κατάλαβε ότι δεν διέθετε τη δυνατότητα να ανατρέψει αυτή την κατάσταση και έτσι ακολούθησε μία φιλειρηνική και συμφιλίωτική πολιτική η οποία οδήγησε στον αρραβώνα του νεαρού αυτοκράτορα Κωνσταντίνου ΣΤ με την κόρη του Καρόλου Ροτρουνδη το 781.

Γιατί όμως χάλασε ο αρραβώνας της Ροτρουνδης με τον Κωνσταντίνο Στ;

Προφανως αυτός ο αρραβώνας πραγματοποιήθηκε όχι από αγνή αγάπη αλλά για την ικανοποίηση συμφερόντων των δύο παρατάξεων. Ο αρραβώνας καταστράφηκε και αυτή η κατάσταση άλλαξε το 786.

- *Το πρώτο αίτιο που οδήγησε στο ναυάγιο των σχέσεων ήταν καθαρά πολιτικό. Υπήρχε ισχυρή διαμάχη για την διεκδίκηση του λομβαρδικού δουκάτου του Βενεβέντου το οποίο δικαιωματικά άξιζε ο Καρλομάγνος ως βασιλιάς των Λουμβαρδών όμως το διεκδικούσε και η Κωνσταντινούπολη διότι φιλόξενουσε ως πολιτικό πρόσφυγα τον γιο του τελευταίου Λουμβαρδού βασιλιά.*
- *Η δεύτερη αιτία ήταν εκκλησιαστική. Η αυτοκράτειρα Ειρήνη αποφάσισε να εγκαταλείψει την εικονομαχική πολιτική των προκατόχων της και μαζί με τον Πατριάρχη Ταράσιο ζήτησε τη συνεννόηση και τη συνεργασία με τον πάπα Ανδριανό. Φαίνεται ότι στις διαπραγματεύσεις για την προετοιμασία της Ζ οικουμενικής συνόδου άφησαν ανενημέρωτο τον Καρλομάγνο. Αυτό ήταν μεγάλο λάθος διότι με την ισχύουσα κανονική παραδοση, τις οικουμενικές συνόδους της συγκαλεί ο αυτοκράτορας ο οποίος πρέπει να είναι και παρών. Αυτό προσεβαλλε τον Καρλομαγνο διότι είχε ειδικά δραστηριοποιηθεί στα θέματα πίστης.*

● Ειρήνη η Αθηναία

Η Ειρήνη η Αθηναία ήταν φιλόδοξη Βυζαντινή αυτοκράτειρα , από τον γάμο της με τον Λέοντα Γ, η οποία ήταν αναπληρώτρια του θρόνου μέχρι ο ανήλικος Κωνσταντίνος Στ να αναλάβει τα βασιλικά του αξιώματα. Χαρακτηρίστηκε πανούργα και παμπόνηρη αφού σκότωσε το παιδί της για να διατηρήσει την εξουσία της.

- Γιατί ο Καρλομάγνος έκανε πρόταση γάμου στην Ειρήνη την Αθηναία και γιατί εκείνη αρνήθηκε;

Για το 802 οι πηγές αναφέρουν πρόταση του Καρλομάγνου να συνάψει γάμο με την Ειρήνη με στόχο να ενωθεί η ανατολή με τη δύση. Ο Κάρολος ήταν τότε 59 ετών και έχαιρε άκρας υγείας, μόλις είχε χηρεψει από την τέταρτη γυναίκα του και στα επόμενα χρόνια της ζωής του είναι γνωστό ότι είχε τρεις τουλάχιστον παλλακίδες από τις οποίες απέκτησε πολλά παιδιά. Η Ειρήνη από την άλλη ήταν τότε 49 ετών αλλά μετά τη χηρεία της το 780 περιβαλλόταν μόνο από ευνούχους. Ο Καρλομάγνος επιθυμούσε αυτόν τον γάμο πρώτον, γιατί το κράτος συνορευε με το Βυζάντιο δεύτερον, γιατί η Ειρήνη ήταν μια δυναμική προσωπικότητα και τρίτον, γιατί πίστευε πως θα μπορούσε να επεκτείνει αρκετά τα εδάφη του. Η Ειρήνη ήταν σύμφωνη με τον γάμο, όμως μόλις αυτό μαθεύτηκε οι αυλικοί της έσπευσαν να το ματαιώσουν ανατρέποντας την από τον θρόνο. Αυτό συνέβη γιατί υπήρχαν φοβίαι ότι οποιοσδήποτε διακανονισμός και αν γινόταν για την ένωση της ανατολής και της Δύσης θα κυριαρχούσε ο δυναμικός Καρλομάγνος.

Συμπερασματικά....

Ο Καρλομάγνος υπήρξε μία από τις σημαντικότερες μορφές που διαμόρφωσαν την ιστορία της Ευρώπης κατά τον 8ο αιώνα και άφησαν παρακαταθήκη για τα μετέπειτα δημιουργηθέντα βασίλεια της Ευρώπης. Μολονότι η δράση του άνοιξε τον δρόμο για τους θρησκευτικούς πολέμους που στο μέλλον αιματοκύλησαν την Ευρώπη και την Ασία επί πολλούς αιώνες και μολονότι η αυτοκρατορία του έζησε μόνο τριάντα χρόνια μετά τον θάνατό του, στον Καρλομάγνο οφείλεται η μείξη της χριστιανικής, γερμανικής και ρωμαϊκής κουλτούρας που γέννησε αυτό που σήμερα γνωρίζουμε ως “σύγχρονο ευρωπαϊκό πολιτισμό”.